

● 22 січня – День Соборності України

«Все моє, все зветься Україна...»

22 січня 1918 року перший український парламент – Українська Центральна Рада – Четвертим універсалом проголосив незалежність Української Народної Республіки. Через рік – 22 січня 1919-го – на Софійській площі урочисто проголосили об'єднання Української Народної Республіки і Західноукраїнської Народної Республіки в єдину Українську державу.

Документ проголошував самостійність Української Народної Республіки, доручав Раді Народних Міністрів укласти мир із Центральними державами (блок держав, з якими Російська імперія залишалася у стані війни, оскільки Перша світова ще не завершилася); оповідав про оборонну війну з більшо-

вицькою Росією; декларував основи внутрішнього соціально-економічного устрою.

Проголошення Української держави було знаковою подією, яка свідчила про реалізацію народом свого права на політичне самовизначення і відповідала тогочасним європейським та світовим стандартам і традиціям, які визнавали право народу на самовизначення. І хоча тоді українці втратили свою державу, в першу чергу, через вкрай несприятливу зовнішньополітичну ситуацію, проте, Акт Злуки УНР та ЗУНР заклав підвалини для її подальшого відновлення та розбудови.

Сьогодні Українська держава перебуває в ситуації, схожій з тодішньою. Саме тому ідея соборності залишається актуальною.

ІЗ А МЕДИЧНИ ПРАВА ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

№ 1 (257),
січень,
2024 р.

ОБЛАСНИЙ КОМПІТЕТ

Львівська обласна організація професійної спілки працівників охорони здоров'я України

● Засідання президії

Підсумки підбито

Відбулось засідання президії Львівської обласної організації профспілки працівників охорони здоров'я України, на якому були підбиті підсумки роботи обласної профспілкової організації у 2023 році.

Одним з пріоритетних напрямків була визнана робота з підтримки та надання допомоги медичним працівникам, які постраждали внаслідок російської агресії проти України, біженцям, тимчасово переселеним з інших областей України а також надання дієвої допомоги Збройним Силам України. Протягом 2023 року Львівською обласною профспілковою організацією на підтримку медичних працівників – членів профспілки, що зазнали втрат внаслідок бойових дій у Херсонській, Луганській областях було перераховано понад 300 тис. грн. За кошти обласної профспілкової організації було придбано протягом року та передано у військові частини Збройних Сил України автомобіль марки Volkswagen

Transporter, квадрокоптер DJI Mavik-3, автоматичний гематологічний аналізатор Abacus Junior 30.

Президія постановила продовжити у 2024 році роботу обласної профспілкової організації з фінансової та матеріальної підтримки Збройних Сил України, а також медичних працівників – членів профспілки, які постраждали внаслідок російської агресії проти України, при виборі напрямків цієї роботи, враховувати пропозиції, які можуть надходити від первинних профспілкових організацій, а для досягнення більшої ефективності, здійснювати кооперацію коштів обласної та

первинних профспілкових організацій. Вирішено при необхідності залучати до цієї роботи інші профспілкові організації області, профоб'єднання, громадські організації, фонди.

● Новини медицини

Три обласні лікарні отримають фінансування проєктів в рамках європейської програми «Польща-Україна 2021-2027»

Відбувся відбір проєктів у пріоритеті «Здоров'я» в рамках програми Interreg NEXT Польща – Україна 2021-2027. За результатами засідання моніторингового комітету, який 15 грудня 2023 року пройшов у Варшаві, перемогу та рішення про надання гранту отримали 20 проєктів зі 115 поданих заявок. Серед переможців – три комунальних заклади Львівської обласної ради:

– спільний проєкт Львівського онкологічного обласного лікувально-діагностичного центру та Білостоцького онкологічного центру імені Марії Склодовської Кюрі (Польща) «Розвиток польсько-українського співробітництва, спрямованого на діагностику та лікування раку»;

– проєкт Мазовецького воеводського шпиталю св. Йоана Павла II в Седльцях спільно з Львівським обласним клінічним діагностичним центром «Зазирни всередину себе – розширення доступу до спеціалізованої діагностики на польсько-українському прикордонні»;

– проєкт Університетської клінічної лікарні імені Фридеріка Шопена в Жешуві у співпраці з Львівським обласним госпіталем ветеранів війни та репресованих імені Юрія Липи «Поширені проблеми лікування хворих на урологічні захворювання за допомогою лапароскопічної хірургії».

Також переможцями програми стали проєкти, які реалізовуватимуть Мостиська міська лікарня, Головне управління ДСНС України у Львівській області, Львівське ТМО та Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького.

Моніторинговий комітет вирішив перерозподілити 2,55 млн євро з пріоритету «Співпраця» на пріоритет «Здоров'я». Також для фінансування додаткових проєктів знизили рівень співфінансування заявок з 90% до 83%. Тож відібрані проєкти представляють усі 10 прийнятних регіонів Програми. А загальна сума передбаченого грантового фінансування становить 39,92 млн євро. Загалом на реалізацію Програми Interreg NEXT Польща – Україна 2021-2027 Європейський Союз виділив 235,9 млн євро, в тому числі 214,4 млн євро – на проєкти.

Проведено перші операції із вживлення стовбурових клітин. Відомий італійський хірург Роберто БРАМБІЛЛА спільно із ортопед-травматологами Дитячої Лікарні Святого Миколая Першого медоб'єднання Львова успішно вживили стовбурові клітини трьом українським дітям із порушеннями рухливості кінцівок.

Втручання із вживленням стовбурових клітин – це одна із провідних світових методик регенеративної медицини. І нещодавно вона була вперше застосована у Львівській лікарні. Такий сучасний метод лікування – це шанс для маленьких пацієнтів з опіковими травмами та іншими патологіями збільшити рухливість у кінцівках.

Одна із трьох перших пацієнтів – 17-річна Божена зі Львівщини. Дівчина народилася зі зрощенням променевої та ліктьової кісток, через що долоня її лівої руки була обернена наперед. Це створювало дискомфорт та не давало Божені бути самостійною у побуті. Рік тому команда ортопед-травматологів Лікарні Святого Миколая скорегувала патологію дівчини. А тепер настав час відновити повну активність кінцівки, адже після складної операції нові клітини у ній утворювалися надто повільно. Аби пришвидшити одужання Божени, керівник напрямку регенеративної медицини у одній із лікарень Італії Роберто Брамбілла запропонував застосувати новий метод – вживлення стовбурових клітин у ділянку руки, яка потребує відновлення.

Спершу – методом ліпосакції хірурги забрали зі стегнової ділянки пацієнтки жирову тканину та відділили від неї так звані мезенхімальні стовбурові клітини. Потім – вживили їх у раніше прооперовану ділянку руки. Стовбурові клітини неабияк ефективні у таких випадках, адже мають здатність трансформуватися у будь-який інший тип клітин, що в свою чергу пришвидшує процес відновлення тканин руки. Для Божени ця операція надзвичайно важлива. Після смерті мами дівчину самотужки виховувала її бабуся. І нині вже Божена прагне стати опорою для найріднішої людини. Інші два втручання лікарі виконали дітям із післяопіковою та травматологічною патологією. Ці маленькі пацієнти теж із нетерпінням чекають на швидше покращення рухливості кінцівок.

У КЗ ЛОР «Львівський обласний клінічний лікувально-діагностичний кардіологічний центр» запрацювало сучасне обладнання для електрофізіологічних досліджень серця. Воно дозволить розширити спектр операцій та збільшити їхню кількість, а також зменшити кількість ускладнень у пацієнтів.

«Найсучасніше в Україні обладнання для діагностування та лікування серцевої аритмії вже працює у нашому обласному кардіологічному центрі. З його допомогою кардіологи можуть швидко і точно встановити діагноз та врятувати життя пацієнтів. Робочу станцію для забезпечення електрофізіологічного дослідження серця кардіоцентр придбав у межах Комплексної програми підтримки галузі охорони здоров'я Львівської області на 2021-2025 роки. Загальна вартість медичного обладнання – 9,8 млн грн, з яких 9,2 млн грн – кошти обласного бюджету, 600 тис грн – власні надходження кардіологічного центру», – пояснив в.о. голови Львівської обласної ради Юрій Холод. Наталія Літвінська, т.в.о. директора департаменту охорони здоров'я Львівської ОВА, нагадала, що серцево-судинні захворювання становлять найбільшу питому вагу в структурі захворюваності, смертності та інвалідності. Щороку майже у 7 тис. пацієнтів Львівщини реєструється порушення ритму у вигляді фібриляції або тріпотіння передсердь. За словами лікарів кардіоцентру, завдяки цій апаратурі вони зможуть рятувати життя вдвічі більшої кількості пацієнтів, адже такого рівня обладнання в області ще не було.

Рік 2024: що нового у медицині та фармації

Програма медичних гарантій

Попри війну та обмежені ресурси обсяг гарантованих медичних послуг для українців не зменшений. Навпаки, у 2024 році Програма медичних гарантій розширюється.

Видатки на охорону здоров'я у 2024 році складуть 239 млрд грн, що на 31 млрд більше, ніж минулого року.

Бюджет ПМГ-2024 становить понад 159 млрд гривень, з яких 5,2 млрд гривень виділено на реімбурсацію лікарських засобів. Як і раніше, Програма медичних гарантій-2024 охоплює всі основні види медичної допомоги: первинну, спеціалізовану допомогу, екстрену, паліативну допомогу та реабілітацію в сфері охорони здоров'я як дорослим так і дітям.

У цьому році Програма медичних гарантій сфокусована на відновленні здоров'я та людського потенціалу: послуги з реабілітації, психічне здоров'я, а також нові напрямки - лікування безпліддя за допомогою допоміжних репродуктивних технологій та трансплантація. Програма медичних гарантій у 2024 році включає 44 пакети послуг. Зокрема, три нові: - "Лікування безпліддя за допомогою допоміжних репродуктивних технологій (запліднення in vitro)"; - "Лікування дорослих та дітей методом трансплантації органів"; - "Лікування дорослих та дітей методом трансплантації гемо-

На програму медичних гарантій додано 16 млрд грн.

поетичних стовбурових клітин". Попри війну тарифи, за якими НСЗУ сплачуватиме медзакладам, у 2024 році не зменшені. Їх удосконалено та пріоритетовано. Зокрема, переглянуто базову ставку в хірургічних пакетах, яка становить 8 735 грн та переглянуто деякі коефіцієнти діагностично-споріднених груп (ДСГ). Впроваджуються нові групи, в залежності від складності послуги при операціях високої складності, зокрема, операції з кератопластики, трансплантації рогики, встановлення штучного орбітального імпланту, встановлення штучного кришталіка. Також, за умов виконання двох або

Запускається пілотний проект безкоштовного зубопротезування для ветеранів.

більше операцій (множинні або чисельні операції в рамках одного пролікованого випадку), що входять у відповідні ДСГ, застосовується новий підхід, що включає оплату кількох операцій (не більше 3-х) із застосуванням відповідних вагових коефіцієнтів. За реабілітацію в стаціонарних умовах базова ставка за пролікований випадок складає 19 769 грн. Однак, за послуги з реабілітації найвищої складності (наприклад, стану після травматичного ушкодження спинного мозку та головного мозку) НСЗУ сплачуватиме понад 41 тис. грн. За послуги з реабілітації високої складності (наприклад, інсульт у післягострому періоді) – понад 31 тис. грн. За послуги з

Затверджено постанову, яка передбачає розширення переліку ліків і медвиробів, які будуть закуповуватися через електронний каталог.

трансплантації НСЗУ сплачуватиме в залежності від трансплантованого органу, а також окремо сплачуватиметься дотрансплантаційний та посттрансплантаційний період. Наприклад, за послуги з трансплантації серця НСЗУ сплачуватиме понад 2 млн грн, а за трансплантацію легень – понад 2,6 млн грн.

Пріоритетом в Програмі медичних гарантій на 2024 рік залишається охорона материнства та дитинства. Ставка за новим напрямом ПМГ-2024 лікування безпліддя за допомогою допоміжних репродуктивних технологій (запліднення in vitro) складе 60 324 грн за один повний цикл, до якого будуть застосовуватись коефіцієнти відповідно від використаного методу запліднення яйцеклітини, а також повноти циклу. Продовжується надання медичних послуг за пакетом "Медична реабілітація немовлят, які народилися передчасно та/або хворими, протягом перших трьох років життя", оплата за яким здійснюється за надану послугу, за кожен з яких медзаклади отримуватимуть 10 820 грн. За одним з найвищих тарифів у Програмі медичних гарантій оплачуватиметься медична допомога новонародженим, у тому числі за проведення хірургічних операцій. У 2024 році змінені підходи в частині оплати медичної послуги шляхом впровадження груп складності та віднесення тих чи інших станів до відповідних груп складності медичної послуги. Таким чином

Яким буде ринок праці?

Минулого року роботодавці стикнулися із помітним дефіцитом кваліфікованих кадрів. Це обумовлено, зокрема, тим, що багато людей виїхали за кордон. Ця тенденція не оминула й сегмент медицини та фармації. Слід врахувати, що значна частина медичних працівників зараз затребувана у Збройних силах України (ЗСУ). У цивільному житті їх затребуваність також зростає. Яким буде ринок праці у 2024 р.? Фахівці порталу з пошуку роботи Work.ua провели опитування серед роботодавців і шукачів та виокремили ключові тренди, які, як очікується, переважатимуть на ринку праці цього року.

Дефіцит кадрів

Фахівці прогнозують, що проблема дефіциту кадрів збережеться і цього року. Особливо вона виражена у прифронтових регіонах. Складнощі з наймом пов'язані, зокрема, з тим, що люди були змушені переїхати в більш безпечні регіони або за кордон. За даними Міністерства економіки, в Україні найбільша міграційна криза з часів Другої світової війни. Кількість тих, хто вже знайшов роботу за кордоном, з кожним місяцем збільшується. Також, за даними відомства, в країні структурне безробіття, коли наявні на ринку праці фахівці не відповідають запитам роботодавців. Тому важливим напрямком є надання можливості людям пройти навчання (або перенавчання). Бізнес не може робити ставку на повернення людського капіталу найближчим часом. Тому зростає актуальність навчання персоналу.

Ринок праці відновлюється нерівномірно. Однією з категорій, в якій найважче знаходити кандидатів, є «Медицина, фармацевтика». Так, до рейтингу вакансій із найменшою кількістю відгуків від шукачів регулярно потрапляють посади лікарів (ендоскопіста, гастроентеролога, ендокринолога, лікаря УЗД, педіатра, сімейного лікаря, зубного техника). Відкритих вакансій категорії «Медицина, фармацевтика» наразі вже більше, ніж до повномасштабного вторгнення (рис. 1).

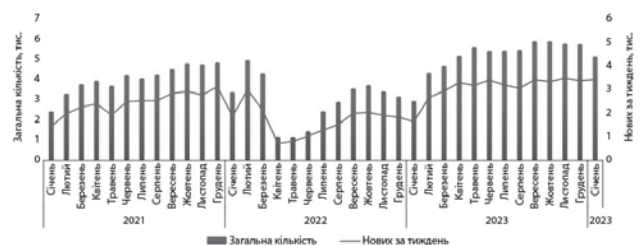

Рис. 1. Динаміка вакансій у категорії «Медицина, фармацевтика» з січня 2021 до січня 2024 р.*

Окрім міграції, на ринок праці вплинула мобілізація. Сотні тисяч українців були мобілізовані на захист держави.

Суспільний резонанс викликала новина про мобілізацію 500 тис. осіб. Це, зокрема, означає, що така кількість буде вилучена з ринку праці.

Заробітна плата

Підвищення заробітної плати – один з інструментів, які роботодавці використовували для подолання дефіциту кадрів у 2023 р. За даними опитування Work.ua (серед усіх категорій роботодавців), 46% респондентів не планують переглядати розмір зарплати працівників у 2024 р. Водночас 30% опитаних закладають у бюджет підвищення оплати праці співробітників до 10%. Середня зарплата в категорії «Медицина, фармацевтика» в Україні наразі становить близько 20 тис. грн.

Фармацевтам у середньому пропонують 20 тис. грн, на посаді завідувача аптеки можна отримати 22 тис. грн. Середня заробітна плата медичного представника становить 25 тис. грн, терапевта – 22,5 тис. грн (рис. 2). Найбільш високооплачуваними позиціями в категорії «Медицина, фармацевтика» є інструктор з тактичної медицини, лікар швидкої допомоги та бойовий медик. У середньому таким спеціалістам пропонують понад 75 тис. грн (рис. 3).

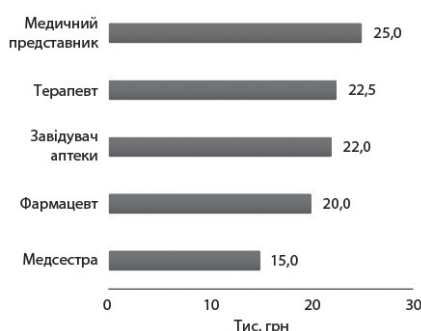

Рис. 2. Зарплати, які пропонують на деяких посадах у галузі «Медицина, фармацевтика»**

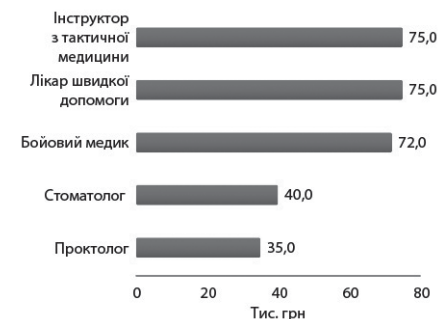

Рис. 3. Найбільш високооплачувані посади в категорії «Медицина, фармацевтика»**

Бенефіти

Винагорода співробітників складається не лише із зарплати. Коли у компанії немає змоги конкурувати за шукача безпосередньо оплатою праці, у гру вступають додаткові переваги, які може отримувати працівник. Які бенефіти компанії планують надавати співробітникам у 2024 р.? Серед відповідей переважали подарунки від компанії та гнучкий графік роботи. Також популярними відповідями були компенсація навчання та надання корпоративної психологічної підтримки. Серед інших варіантів вказували премії за результатами роботи, надання безкоштовного проживання, навчання домедичній допомозі тощо.

Також чимало респондентів відповіли, що не пропонують співробітникам жодних додаткових бонусів.

Військовий рекрутинг

Повномасштабне вторгнення змусило змінити погляд на залучення людей до служби в армії. Здебільшого люди думають про армію як про солдатів, які штурмують ворожі позиції або сидять в окопах під обстрілами. Проте велика частина військового підрозділу – це забезпечення та інші небойові спеціалісти. Це, по суті, цивільні професії. Вельми затребуваними є, зокрема, кваліфіковані медики, психологи та фармацевти.

На платформах працевлаштування (зокрема на Work.ua, а також Lobby X) є окремі сторінки, де зібрані вакансії військових підрозділів, які потребують спеціалістів різних цивільних професій.

Адаптація до потреб ветеранів

У 2023 р. кількість вакансій для ветеранів на порталі Work.ua збільшилася на 133%. Запровадження програм адаптації ветеранів є частиною HR-стратегії на 2024 р. у багатьох великих компаніях. Уже в недалекому майбутньому на ринку праці, напевно, не буде жодної організації, де не працюватимуть ветерани.

Запускається електронний кабінет пацієнта, де можна буде самостійно змінювати персональні дані та керувати деклараціями з сімейними лікарями.

розроблено 16 груп складності та встановлено відповідні коефіцієнти складності випадку, які застосовуються до базової ставки, яка становить 8 735 грн. Так, за лікування малюка з масою 2500 г або більше, з гестаційним віком 37 повних тижнів і більше заклад отримує 13189 грн. Тоді як за хірургічне лікування передчасно народженого малюка з масою при народженні менше ніж 750 г – понад 551 тис. грн Тариф за медичну допомогу при пологах – 15 137 грн.

А для закладів, які надаватимуть комплексні медичні послуги матері й дитині – тариф складає майже 20 тис. грн.

Збережено також і тарифи на лікування онкологічних захворювань. За хіміотерапевтичне лікування одного пацієнта упродовж року заклади будуть отримувати - 36 тисяч, а за лікування однієї дитини – до 131 тис. грн. Тариф за лікування онкогематологічних захворювань – 74 тис. грн. Пріоритетними залишаються 6 інструментальних досліджень для раннього виявлення онкологічних захворювань.

1 млрд грн виділяється на облаштування критичних та безпечних умов у лікарнях.

Важливим є сталість функціонування мережі закладів охорони здоров'я та надання медичної допомоги нашим громадянам в зоні бойових дій. За пакетом "Готовність та забезпечення надання медичної допомоги населенню, яке знаходиться на території, де ведуться бойові дії" тариф визначається як глобальна ставка на місяць, яка дорівнює фактичній вартості медичних послуг за грудень за договором, який діяв до 31 грудня 2022 року за пакетами медичних послуг з надання стаціонарної допомоги з проведенням хірургічних операцій та без та/або "Психіатрична допомога дорослим та дітям у стаціонарних умовах", та/або "Профілактика, діагностика, спостереження та лікування в амбулаторних умовах", та/або "1/12" Діагностика та лікування дорослих і дітей, хворих на туберкульоз, у стаціонарних та амбулаторних умовах" відповідного надавача медичних послуг).

Програма реімбурсації "Доступні ліки" – розвиватиметься в межах наявних напрямків. У 2024 році планується розширення переліку ліків за напрямом розлади психіки та поведінки, які пацієнти зможуть отримати безоплатно або з частковою доплатою.

Недискримінація за гендером та віком

Уряд планує до 2030 р. скоротити гендерний розрив в оплаті праці жінок і чоловіків з 18,6 до 13,6%. Для цього розроблено та затверджено Стратегію зменшення гендерного розриву в оплаті праці і її вже почали реалізовувати. Стратегією планується досягти 3 ключових цілей: удосконалити законодавство про рівну оплату праці; сприяти подоланню стереотипів і дискримінації щодо професій за ознакою статі; створити сприятливі умови для зручного поєднання сімейних і професійних обов'язків.

Через відтік багатьох людей (особливо молодого віку) за кордон, вочевидь, попереду на нас чекає демографічна яма. Враховуючи нинішню демографічну ситуацію, варто забути про «ейджизм».

Ментальне здоров'я

Чимало українців переживають великий стрес через війну. За даними ВООЗ, кожна п'ята людина, яка пережила війну чи інший конфлікт, може мати депресію, тривогу, посттравматичний стресовий розлад або інші проблеми з психічним здоров'ям. За результатами опитування Work.ua, що проведено у вересні 2023 р. (після завершення літнього сезону), з'ясувалося, що 62% респондентів не брали відпустки. Ще 19% людей хоч і не відмовили собі у відпустці, проте почуваються однаково втомленими. Слід зазначити, що позиція «відпочинок не на часі» може призвести до професійного вигорання.

Не дивно, що суспільний запит на турботу про ментальне здоров'я зростає. Від початку повномасштабного вторгнення попит на психологів зріс у рази. Як роботодавці можуть підтримувати ментальне здоров'я працівників та не допускати вигорання в колективі? Це можуть бути такі заходи, як корпоративний психолог, гнучкий графік роботи, культура відпусток у компанії (зокрема, коли керівники заохочують працівників до використання відпусток).

Бренд роботодавця

Бренд роботодавця – це актив, який дозволяє залучати найкращі кадри. Опитування Work.ua показало, що переважна більшість шукачів цікавляться репутацією компанії перед тим, як ухвалити рішення про працевлаштування.

Бренд роботодавця формує не те, що компанії показують на зовні, а те, яким досвідом діляться співробітники. Адже в часи інформаційного шуму та соціальних мереж люди вірять людям. Тому корпоративні програми розвитку, навчання працівників, сервіси психологічної підтримки та інші інструменти, які допомагають формувати ціннісну пропозицію для працівника, є тим, що допомагає побудувати бренд роботодавця. В умовах війни також важливу роль відіграє реінтеграція ветеранів.

Катерина ДМИТРИК,
за матеріалами www.work.ua, www.kmu.gov.ua
Джерело: щотижневик "Аптека"

Вісті з ЛНМУ ім. Данила Галицького

На базі Львівської залізничної лікарні створюють університетську клініку. Уряд ухвалив рішення про передачу майна виробничого підрозділу «Львівська клінічна лікарня на залізничному транспорті» філії «Центр охорони здоров'я» АТ «Укрзалізниця» до сфери управління МОЗ для створення університетської лікарні Львівського медуніверситету ім. Данила ГАЛИЦЬКОГО.

Університетська клініка буде фінансуватися за програмою державних гарантій медичного обслуговування населення й це «сприятиме створенню стійкої фінансової бази для забезпечення якісної медичної допомоги та підготовки медичних фахівців».

«Університетська лікарня стане платформою для впровадження сучасних технологій діагностики і лікування та залучення найкращих, в тому числі вузькоспеціалізованих фахівців до надання медичної допомоги пацієнтам як запоруки її високої якості», – вважає міністр Віктор Ляшко.

За твердженням профільного міністерства, створення університетських лікарень стане однією з ключових складових плану відновлення мережі медичних закладів у воєнний та післявоєнний періоди.

«Це потужний чинник сприяння залученню інвестицій у формування і розвиток медичної інфраструктури та підвищення престижності праці медичних працівників, що сприятиме соціальному і економічному розвитку, підвищенню загальної привабливості міст і регіонів України», – заявляло МОЗ.

Ігоря Зеновійовича ДЕРЖКА – голову первинної профспілкової організації, доктора філософських наук, професора, завідувача кафедри філософії та економіки Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького за особливі заслуги, значний особистий внесок у захист трудових, соціально-економічних прав членів профспілок нагороджено нагрудним знаком Федерації профспілок України «Профспілкова звитяга»

Відзнаку вручили голова Об'єднання профспілок Львівщини Роман Дацько та голова Львівської обласної організації профспілки працівників охорони здоров'я України Юрій Білий.

Виконувач обов'язків ректора Університету, доктор медичних наук Орест Чемерис привітав очільника університетської профспілки із заслуженим визнанням та нагородою.

29 грудня 2023 року відбувся круглий стіл, присвячений 40-річчю заснування кафедри терапевтичної стоматології, пародонтології та стоматології факультету післядипломної освіти Львівського національного медичного університету імені Данила ГАЛИЦЬКОГО.

З вітальними словами до присутніх звернулися поважні гості – виконувач обов'язків ректора ЛНМУ імені Данила Галицького, доктор медичних наук Орест Чемерис, проректор з післядипломної освіти Орест Січкорізі, декан факультету післядипломної освіти Лідія Мінько, завідувач кафедри хірургічної і ортопедичної стоматології ФПДО, професор Юрій Вовк, завідувач кафедри ортодонції, професор Наталія Чухрай, доцент кафедри ортодонції Тетяна Лисак, директор Стоматологічного медичного центру, доцент Володимир Шибінський.

Під час заходу виступили завідувач кафедри терапевтичної стоматології, пародонтології та стоматології, доцент Тарас Пулін, співробітники кафедри та гості. У режимі онлайн присутніх привітав перший завідувач кафедри, заслужений професор ЛНМУ імені Данила Галицького, академік УАН, заслужений лікар України Тарас Заболотний.

Доповідачі висвітлювали основні віхи історії створення і розвитку кафедри, поділились науковими та професійними досягненнями кафедри, яка на сьогодні є визнаним осередком післядипломної підготовки фахівців-стоматологів. Значна кількість науковців залучені до міжнародної співпраці, що відкриває широкі перспективи для подальшого розвитку й удосконалення, щоб бути невід'ємною частиною європейського співтовариства. У виступах було також підкреслено важливість волонтерської діяльності колективу кафедри, спрямованої на підтримку боротьби за незалежність та свободу нашої Держави у цей складний час.

Університет отримав поважний подарунок від німецьких партнерів: обладнання для проведення хірургічних втручань – операційний стіл та безтіньову операційну лампу, загальною вартістю понад 300 тис. грн.

Минуло два місяці з часу візиту до Університету міністра-президента федеральної землі Саар (Федеративна Республіка Німеччина) Анке Релінгер та обговорення напрямків співпраці із Університетом. І от вже надійшли чудові різдвяні подарунки. 15 січня цього року воно надійшло на клінічні кафедри Університету, які діють на базі Львівської обласної клінічної лікарні. Операційний стіл тепер використовуватиметься кафедрою урології ФПДО, а матеріальна база кафедри хірургії №1 поповнилася операційною лампою.

Виконувач обов'язків ректора ЛНМУ імені Данила ГАЛИЦЬКОГО, доктор медичних наук Орест Чемерис від імені німецьких благодійників передав обладнання для використання на кафедрах у процесі підготовки студентів, лікарів-інтернів та курсантів. Від університетської спільноти він висловив щире подяку уряду землі Саар та особисто міністру-президенту Анке Релінгер за надання фінансової підтримки для придбання такої важливої медичної техніки для підготовки майбутніх медиків.

«Ми разом зробили важливий практичний крок у розвитку нашого молодого партнерства. Сподіваємось, що ця співпраця й надалі розвиватиметься, особливо з огляду на те, що незабаром Університет активно займатиметься розбудовою власної клініки, нещодавно переданої нам. Тому досвід та допомога німецьких партнерів будуть дуже доречними».

Святкова коляда звучала в стінах Львівського національного медичного університету ім. Данила ГАЛИЦЬКОГО.

Із Божим благословенням до університетської громади завітав студентський капелан отець Ігор Хомічак. Він привітав присутніх із святом Різдва Христового та Хрещенням Господнім і побажав миру та процвітання, а також успіхів у підготовці майбутніх медиків. Його супроводжував музичний колектив Місерікордія (Misericordia), який виконав старовинні та відомі колядки. До речі, до його складу входить дві випускниці ЛНМУ ім. Данила Галицького, які зараз проходять інтернатуру, ще трое учасників – випускники ЛНУ ім. І.Франка. Принагідно повідомляємо, що всі охочі можуть почути цей колектив 21 січня під час розколяди у церкві Пресвятої Трійці по вул. Тершаківців.

Виконувач обов'язків ректора Університету, доктор медичних наук Орест Чемерис щиро подякував гостям за спільну молитву та подальший музичний виступ та висловив надію, що укріплення сили духу й віри дозволить нам мужньо подолати усі життєві виклики й впевнено рухатися вперед.

Відділ комунікації і промоції ЛНМУ ім. Данила Галицького

● Що читати?

Прощання з фіялками

Львівська обласна організація професійної спілки працівників охорони здоров'я України рекомендувала повість «Прощання з фіялками» відповідальній редакторки медичного бюлетеня «За медичні права» Тетяни ЯРЕМЧУК на творчі конкурси. На двох із них – Всеукраїнському літературному конкурсі ім. Леся МАРТОВИЧА та ім. Василя СТЕФАНИКА Тетяна стала лауреаткою і дипломанткою – отримала Дипломи другого ступеня, а першого місця авторка удостоїлася на Всеукраїнському літературному конкурсі ім. Олени ТЕЛІГИ та Олега ОЛЬЖИЧА – «Тільки тим дана перемога, хто у болі сміється зміг», в організації котрого брали участь Держкомтелерадіо, Організація Українських Націоналістів та жіноче товариство ім. Ольги БЕСАРАБ та Олени ТЕЛІГИ. На конкурс було представлено 210 творів.

Тетяна ЯРЕМЧУК співпрацює з Львівською обласною організацією професійної спілки працівників охорони здоров'я України із 2002 року. За цей час підготовлено і побачило світ понад 250 номерів медичного бюлетеня «За медичні права», зроблено кільканадцять кольорових спецвипусків до знаменних і важливих подій таких як День медичного працівника, Революція Гідності, День Незалежності України, релігійні свята.

Редакторка також брала участь у підготовці книг про творчість медиків – редагувала і писала передмови. Окрім того, вона авторка і власних новел, публіцистики, історичних нарисів. Вся її художня проза пересіяна болем і тривогою – вона про історію й теперішнє, про те, яким би не мало бути наше українське завтра. Саме такі твори увійшли до її першої книги «Чорне і чорне». У час війни тематика її творів не змінилася. Повість «Прощання з фіялками» – про дві нацистські трощі, про долі українок, солдаток, яким судилося виживати у 44-му і 22-му. Авторка шукає відповіді на питання, чому за війною – війна, чому навколо стільки зла, чому життя буває страшнішим за смерть?

● Рецензія

Ігор ДЕРЖКО: «Це широка художня панорама людства в цілому»

Повість Тетяни Яремчук «Прощання з фіялками» вдало й водночас художньо-майстерно поєднує дві сюжетні лінії. З одного боку – це спроба зрозуміти внутрішній світ людини, яка пройшла через поневіряння двох воєн. Друга Світова та нинішня війна України з росією робить головних героїв близькими та взаємодоповнючими. Використання людини, як матеріалу, як засобу, йде з епохи Сталіна. Але, попри такі системно-репресивні заходи,

наша особистість знаходить точку опори, яка стає чинником нашої незламності.

З іншого – це широка художня панорама людства в цілому, незалежно від національної чи державної приналежності. Війни, як дикий засіб розв'язання проблем, створення міжнародних організацій, які посилюють непорозуміння та ксенофобію, творення засобів масового знищення, до яких належить і глобальний штучний інтелект, ставить людину на край прірви, вимагає від неї максимального внутрішнього опору.

Вперше про це почали бити тривогу французькі письменники і водночас, філософи-екзистенціалісти. У Франції Рух Опору залучив найширші суспільні верстви, поєднав людей різних професій та різної здатності рефлексувати. Виявилось, що у мирному житті абсолютно різні особи в час критичних випробувань стають схожими та одноставними. Вони захищають власну потребу зберегти внутрішнє ество, зберегти той стрижень, який за будь-якого зовнішнього тиску, відвертих зазіхань на наше Я дає змогу встояти, не плазувати.

Авторка зуміла відтворити природу цієї незламності. Вона двояка. Екзистенційна сутність дає нам енергію діяти, захищатися. Ця ж внутрішня екзистенція постійно вимагає докладати до неї нових сенсів, нової енергії.

Сталінський ГУЛАГ, колективізація, нищення селянства та інтелігенції переграють основною метою з нацистськими концтаборами та заборонаю на літературу, музику, малярство гуманістичного спрямування. Попри такий

фронтальний наступ на самотню особистість, вона зуміла встояти. Як казали письменники втраченого покоління, засуджений до смерті, має змогу втекти.

Тетяна Яремчук, конструюючи життєві ситуації, які мали б завести у безвихідь, силами внутрішнього світу людини виводить її за горизонт відчаю та створює художнє поле подальшого росту окремої індивідуальності.

Війна з московитами – це не тільки захист державної території. Це захист нашої самотності, нашого українського світогляду. Нашого права реалізувати себе згідно з Божим законом та відповідно до власних переконань.

Авторка пише, що в один день Бог сотворив людину, а душу вдихнув наступного дня. Це покладає на нас особливу відповідальність – плекати цю душу, захищати її, розширювати її здатність творити Добро. Саме в нашому українському випадку, стає унікальним заклик про плекання України в собі, де б ти не перебував – ти завжди є її часткою, її цілісністю, її оберегом.

Людство не завжди шанує Божу заповідь – не вбий. Історія перетворюється у псевдопрогрес. У кожній наступній війні псевдопрогрес вбиває все вишуканіше. Пані Тетяна звертається до всіх врешті-решт усвідомити думку Григорія Сковороди, що за Україну треба не вмирати, а треба – вбивати. Миротворча нація, народ хліборобів зумів себе захистити всупереч прогнозам деяких західних політологів.

Один з героїв повісті Кулька сказав, що за твоє життя хтось має заплатити своєю смертю. І тільки тоді збережеться Україна та її народ.

В художньому плані твір цікавий використанням мало-вживаних слів – причілок, потвердно, доторки, доста, гонучки т.і. Вони поєднують всі українські землі. Авторка переконана, що схід України – це початок заходу, а захід – це початок сходу, що є цілісною неподільною реальністю.

Даний твір є, як ніколи, затребуваний сьогодні. Він дає читачам снаги, впевненості та волю захищати внутрішній світ свого Я та зовнішній світ своєї України.

Ігор ДЕРЖКО,
доктор філософських наук, професор, завідувач
кафедри філософії та економіки Львівського
національного медичного університету імені
Данила Галицького

Із повісті

Їх знову передислоковують. Ще ближче до «нуля». Вони вже не тільки чують як свистять снаряди, вони вже бачать як після того посвисту, злітає вихором, перетворена на попіл, земля.

– Земелька стогне, – здригається Кулька, – чи то виживе, небога?

– За себе думай, – гаркає Тішник.

Над ними носиться дух загиби. Хто виживе «на цих всевітніх косовицях смерті»? Завтра, може після завтра, кістлява вже вибиратиме.

– Чуєш, Тішнику, а ви могли б придумати роботів, котрі б за нас воювали?

– Ключове слово «за нас». Уявімо лишень: сидить Кулька за монитором з мишкою в руку, а мільйони Термінаторів за одним лиш порухом його руки, кладуть москалів наліво і направо.

– Було б здорово! То ви такі їх робите?

– Вже майже зробили. – Тішник виструнчився в окопі і підняв руку. – Кулько, будь гордим, на твоїх очах стартує четверта промислова революція. Тобі випала честь жити на початку ери Штучного Інтелекту, – два останні слова Тішник сказав тихіше і шанобливіше. – Тож вітай Суперрозум! Він же – Всемогутній. Як... Бог. Знаєш, коли Інтелект запитали: «Чи існує Бог»? – то пролунала досить зухвала відповідь: «Тепер вже так». Уяви собі, Кулько, ти даєш Суперрозуму завдання: загасити збройний конфлікт. Він сам шукає найоптимальніший шлях як це зробити. Може знищити вид. Або ж може ядерними боєголовками каменувати винних. І буде кінець війни! Буде всьому кінець. «Штучний Інтелект потенційно є більшою загрозою, ніж атомні бомби», – сам Ілон Маск таке прорік. І сам у нього ж постійно інвестує.

– То ви робите його для того, щоб він всіх убив?

– Незалежно чи вб'є, чи обезсмертить, зворотного шляху немає. Нас тягне до нього, як зірку у чорну діру. Штучний Інтелект уже пише літературні твори, уже повчає лікарів, створив свій музичний твір, намалював картину, водить автомобіль. Уже! Він все, чуєш, все зробить краще за нас. Він «позбавить нас винятковості, зредує до колекції метеликів, що порожать на стенді». Питання лише коли? Кажуть, що не так довго лишилось чекати – Штучний Інтелект пересте людський приблизно через чверть століття.

– Відставити лекцію. Завтра – на передову. Побачимо, яким ти розумним будеш там.

Завтра.

Прийшла і моя черга.

Мене можуть вбити вже завтра.

Не треба думати про погане.

Тішник казав, що страх тільки в голові.

Боятися немає чого, окрім самого страху.

Ворог це – мої думки, мої нерви, мій страх.

Його треба не ігнорувати, бо він збільшиться.

А якщо страх визнати, то він зменшиться.

Як це?

Треба працювати над собою, над своєю слабкістю.

Той, хто переміг себе – виграв битву з ворогом.

Як перемогти себе?

Треба з радістю прийняти роботу, яку посилає Бог.

Радість десь поділась.

А Бог тут?

Треба заснути.

Чого так моторошно?

Нічого ще ж не відбувається.

Куля така маленька.

Можна пригнутися, відхилитися і вона пролетить.

А якщо снаряд?

Найгірше міні.

Вони розривають на друзки.

Потім, після всього, санітари ходять і збирають.

І мене позбирають?

Не думати про погане.

Треба себе перемогти.

Треба якось заснути.

Чого Тішник спить?

Чого – «нуль» називають «нулем»?

Бо там множать на «нуль»!

Мене помножать?

Що буде з моїм дівчатами?

Вітаємо з ювілеєм!

Степан Степанович ПАВЛИК – багаторічний керівник КНП ЛОР «Львівський обласний клінічний лікувально-діагностичний кардіологічний центр», кваліфікований лікар-кардіолог святкує ювілей.

Шановний Степане Степановичу!
Вітаємо Вас з нагоди славної дати.

Вся Ваша трудова діяльність нерозривно пов'язана з високою та благородною місією – служіння медицині. Ви зробили вагомий особистий внесок у справу становлення, розвитку кардіологічної служби області, зміцнення здоров'я населення Львівщини.

Нехай за Вашу самовіддану працю, за високий професіоналізм, компетентність керівника важливої медичної установи області, душевну чуйність і увагу до колективу та пацієнтів доля нагородить Вас усіма благами, Всевишній дарує міцне здоров'я та наділить довголіттям, набутий величезний досвід дає поштовх до нових звершень та перемог.

**Колектив та профспілковий комітет
КНП ЛОР «Львівський обласний клінічний лікувально-діагностичний кардіологічний центр»**